

Titulació	Típus	Curs
Musicologia	OT	3
Musicologia	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Jaume Ayats Abeya

Correu electrònic: jaume.ayats@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Assignatures requerides: Músiques i Cultures, Etnomusicologia, Llenguatge musical I i Llenguatge musical II.

Objectius

Presentació de les principals expressions musicals de la Mediterrània atenent a les situacions socials i humanes on es realitzen.

Descripció de les característiques sonores més difoses en aquesta àrea i definir-ne les principals lògiques constructives i estètiques.

Desenvolupar les habilitats bàsiques en cada estudiant que permetin situar diferents músiques d'aquesta àrea socialment i culturalment, atenent als elements històrics i als principals eixos de transformació contemporània.

Exposar les principals ocasions on es desplega activitat musical en les societats mediterrànies. Descripció de cadascuna d'aquestes situacions atenent a la variabilitat i als diversos eixos vertebradors.

Competències

Musicologia

- Aplicar mitjans tecnològics i informàtics (Internet, bases de dades, programari específic d'edició i tractament del so, etc.) a la disciplina musicològica.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions musicals de les cultures no occidentals, tradicionals i de l'àmbit popular i urbà.
- Relacionar conceptes i informacions de diferents disciplines humanístiques, científiques i socials, especialment les interaccions que s'estableixen entre la música i la filosofia, la història, l'art, la literatura i l'antropologia.
- Relacionar les creacions musicals amb els seus diferents contextos, discriminant les funcions socials de la música, el seu paper i el del músic en la societat i en relació amb les altres manifestacions artístiques.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar a la recerca musical les conceptualitzacions pròpies de la filosofia, la història, la literatura i l'antropologia.
2. Aplicar el coneixement de la variabilitat cultural i de la gènesi d'aquesta per evitar les projeccions etnocèntriques.
3. Definir el lloc de les cultures musicals de la gran àrea mediterrània en el panorama general.
4. Discriminar els estils més importants i les tècniques bàsiques de les principals àrees musicals de la Mediterrània.
5. Interpretar la diversitat cultural a través de l'etnografia.
6. Preparar exposicions orals correctes sobre una matèria analítica i adequar-les al nivell i les expectatives de l'audiència o grup.
7. Utilitzar el vocabulari i les eines bàsiques que permetin descriure i transmetre els coneixements adquirits mitjançant presentacions orals de contingut musicològic efectives i adaptades a l'audiència.
8. Utilitzar els conceptes bàsics de l'antropologia social i cultural per comprendre les relacions entre diferents societats i cultures.
9. Utilitzar, per treballar i per fer consultes, eines informàtiques específiques de l'etnomusicologia i, en particular, de la de l'àrea mediterrània.

Continguts

Música mediterrània: una realitat imaginada (discussió article Gómez-Muns).

Música i festa (discussió article Martí).

Les veus de la Mediterrània. Sessió documental i comentari.

L'àrea llatina, l'àrea eslava i Balcànica i Turquia.

El Maixriq i el Magrib.

Les situacions expressives:

- cantar a la feina
- cants narratius

Les cançons oblidades en els cançoners de Catalunya (discussió article Ayats).

- cants de diàleg i festa

Sant Antoni d'Artà. Cantar allò que no es pot dir. Sessió documental i comentari.

- els balls

- els instruments

Presentació oral treballs.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe expositiva	30	1,2	1, 3, 4, 5, 8
Seminaris de debat sobre lectures	15	0,6	7
Tipus: Supervisades			
Tutories	7	0,28	6
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	15	0,6	2, 5, 9
Lectures i estudi dels continguts	30	1,2	1, 2, 9

L'assignatura combina els continguts teòrics amb les sessions pràctiques d'audició i anàlisi. Aquestes activitats seran tant de tipus individual com col·lectiu a partir de la lectura i discussió posterior de diverses lectures.

Sessions expositives: conceptualització i síntesi de cadascun dels temes d'estudi. L'objectiu és mostrar les diferents realitats musicals i socials de l'àrea mediterrània a partir de models i mostrant els mitjans de recerca més idonis per a cada problemàtica.

Sessions pràctiques: estructurades a partir de l'anàlisi crítica de músiques dins del context social correspondent. Audició i anàlisi de fragments sonors treballant individualment o en grup reduït.

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova final	33%	1,5	0,06	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Prova parcial	33%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Treball monogràfic	33%	50	2	1, 3, 7, 9

L'avaluació es farà a través de:

- Dues proves escrites que tindran l'objectiu de mostrar l'assimilació dels conceptes teòrics adquirits mitjançant les classes expositives. Tindran un pes d'un 66% del total de l'assignatura distribuïts en dos exàmens, a meitat i final del curs, que tindran cadascun una valoració d'un 33%. Serà obligatori per al còmput global de la nota haver superat separatament cada prova amb més d'un 5 sobre 10.

- Realització d'un treball monogràfic sobre una situació musical centrada en un dels territoris de la Mediterrània. Comptarà un 33% de la nota final. Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir un mínim d'un 5 sobre 10.

En el casos particulars de dificultat en l'avaluació de les proves escrites i dels treballs, es tindrà en compte la participació activa en la dinàmica de les classes a l'hora d'oferir eventuais alternatives.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors.

Es considera "no avaluable" qui no s'hagi presentat a qualsevol de les dues proves de coneixement. Es preveu una reavaluació per a qui no arribi al mínim de qualificació per la manca de coneixement d'un aspecte molt concret i assequible del programa de continguts. En cap cas es considerarà la nota de les proves de coneixement si no s'ha presentat el treball monogràfic.

Es farà una avaluació inicial que no computarà en cap cas en la nota final de l'assignatura.

L'avaluació única concentrarà en una única jornada les tres proves precedents, atenent que el treball s'haurà de realitzar en l'espai de dues hores i mitja.

Bibliografia

ALSINA Iglesias, Jordi, 2012: "Los instrumentos de la música de Creta". *Cuadernos de Etnomusicología* nº2. Barcelona: Sibe, Sociedad de etnomusicología. Accessible en línia.

AYATS, Jaume, 2025 (2a edició): *El cant i les melodies tradicionals dels goigs. De la Mediterrània a Amèrica i les Filipines*. Girona: FICTA.

_____, 2025: *Els cants tradicionals dels Països Catalans*. Editorial: Revista Caramella

_____, 2010: "Las canciones olvidadas en los cancioneros de Catalunya: cómo se construyen las canciones de la nación imaginada". *Jentilbaratz-Cuadernos de folklore*, núm. 12. Donostia: Eusko Ikaskuntza. Accessible en línia.

_____, 2010: "Cantar allò que no es pot dir. Les cançons de Sant Antoni d'Artà, Mallorca".
<http://www.sibetrans.com/trans/a19/cantar-allo-que-no-es-pot-dir-les-canons-de-sant-antoni-a-arta-mallorca>
Accessible en línia.

AYATS Jaume; COSTAL Anna; GAYETE Iris; RABASEDA Joaquim, 2011: "Polyphonies, Bodies and Rhetoric of senses : latin chants in Corsica and the Pyrenees". *Transposition. Musique et sciences sociales* (1).
Accessible en línia a:
<http://transposition-revue.org/les-numeros/polyphonie-et-societe/article/polyphonies-bodies-and-rhetoric-of>

COSTAL, Anna RABASEDA, Joaquim i GAY, Joan, 2023: *Les primeres havaneres a Catalunya. Imperialisme i sensualitat abans de Carmen*. Barcelona: Dalmau Editors. Col·lecció: Camí Ral

GÓMEZ MUNS, Rubén, 2012: "Música Mediterránea. Una realidad imaginada". *Cuadernos de Etnomusicología* nº2. Barcelona: Sibe, Sociedad de etnomusicología. Accessible en línia.

LORTAT-JACOB, Bernard, 1994: *Musiques en fête*. París: Société d'Ethnologie Française.

MACCHIARELLA, Ignazio, 2003: *Voces de Italia*. Madrid: Akal.

_____, 2011: *Tre voci per pensare il mondo. Pratiche polifoniche confraternali in alta Corsica*. Udine: Nota.

MAGRINI, Tullia, 1995: "Ballad and gender: reconsidering narrative singing in Northern Italy",
<http://research.umbc.edu/eol/magrini>.

MARTÍ i Pérez, Josep, 1996: *El folklorismo. Uso y abuso de la tradición*. Barcelona: Ronsel.

_____. (2000). "Música y etnicidad", capítol VIII de *Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales*, Sant Cugat del Vallès, Deriva Ed.

NETTL, Bruno; Stone, Ruth M ; Porter, James ; Rice, Timothy (eds.), 1999: *The Garland Encyclopedia of World Music*, en 10 volums.

ROSVING, Miriam, 1999: *Cantos y danzas del Atlas (Marruecos)*. Madrid: Akal.

SCARNECCHIA, Paolo, 1998: *Música popular y música culta*. Barcelona: Icaria.

Programari

Sense requeriment específic de programari.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt